

PŘIPOMÍNKY

k návrhu zákona o zbraních a střelivu

Obecně

Úřad pro ochranu osobních údajů uplatňuje připomínky, a to včetně zásadních, zejména k osobním údajům.

Návrh zákona má nevyjasněnou působnost. Vedle návrhu zákona o zbraních a střelivu předkladatel předložil ještě rozsáhlý návrh zákona o munici, ačkoliv není důvod v zákoně rozlišovat střelivo (angl. *ammunition*) a munici (angl. *munition*; tento termín však zahrnuje i palné zbraně); je to příliš technicistní pojetí. Nadpis hovoří o všech zbraních, tedy formálně včetně chladných, ačkoliv se regulace týká jen palných zbraní. Návrh regulace by proto měl být buď rozdělen do 2 materiálů: návrh zákona o palných zbraních a návrh zákona o střelivu (munici), anebo sloučen. Důvody:

Zvolená terminologie je arbitrární a nesrozumitelná. Návrh rozlišuje zbraně určené pro střelbu střeliva a zbraně určené pro střelbu municí. Mezi střelivem a municí tedy systémově není rozdíl a musí se lišit toliko výčtově. Návrhem jsou za zbraně považovány a) palné zbraně (angl. firearms), b) plynové zbraně a c) zbraně podle přílohy č. 2. Důvodová zpráva přesvědčivě zdůvodňuje, proč vysokofrekvenční a laserové zbraně či plamenomety nejsou střelnými zbraněmi. Ale proč plynové zbraně (paintballová a airsoftová zbraň) nejsou zbraněmi palnými?

Dalším problémem je nedopracovaný vztah k soukromému právu. Důvody:

Z hlediska soukromého práva je třeba lišit mezi vlastníkem – držitelem – detentorem (majitelem), přičemž pro potřeby tohoto zákona se pojem „držitel“ jeví jako nejméně vhodný. Ve většině případů by zřejmě bylo možné hovořit o „vlastníku palné zbraně“; jedná-li se o pouhého uživatele, pak se jako nejlepší pojem jeví „majitel“. Tento pojem je sice v obecném usu chápán jako synonymum vlastníka, ale to je nesprávné pojetí. Ve skutečnosti je „majitel“ ten, kdo věc má (obvykle u sebe), aniž by ji nutně chtěl vlastnit. Cf. cenné papíry na majitele nebo rozdíl mezi německým Eigentümer a Inhaber.

*Co se týká dispozice s palnou zbraní, bylo by vhodné hovořit o převodu/přechodu, je-li úmyslem změnit vlastnictví, a o předání, jde-li pouze o změnu detence (majitelství). Přenecháním se v soukromém právu tradičně rozumí převod oprávnění (cesse) a svěřeni lze popsat takto: „Bailment, česky **svěření věci**, je skutkovou podstatou právní jednání, v němž svěřitel (angl. bailor) na základě právního důvodu dočasně předá (to bail) movitost svěřenci (bailee) do detence a jakmile právní důvod odpadne, věc se vrací svěřiteli. Nedochozí ani k převodu, ani přechodu věci.*

Závěrem ÚOOÚ vyjadřuje své politování nad tím, že předkladatel nereagoval na žádný problém ochrany osobních údajů, na který ho upozornil v rámci činnosti mezirezortní pracovní skupiny k nové zbraňové legislativě, a to ani tam, kde to výslovně přislíbil, a tím méně na ty problémy, které s ochranou soukromí bezprostředně nesouvisely.

K důvodové zprávě nebo odůvodnění

2. Část IX obecné části důvodové zprávy nebo odůvodnění, zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů (dále jen „DPIA“), je nezbytné přepracovat. **Tato připomínka je zásadní.**

Odůvodnění:

Jak ÚOOÚ upozorňoval ve svém vyjádření k přípravě návrhu zákona o zbraních z 17. června 2022, čj. UOOU-02239/22-11: „Pro ÚOOÚ je klíčové zhodnocení dopadů navrhovaného řešení ve vztahu k ochraně soukromí a osobních údajů (dále jen „DPIA“). Protože důvodová zpráva zatím není hotova, ÚOOÚ upozorňuje na parametry, které by DPIA mělo obsahovat: Je třeba vyjít z článku 35 odst. 7 GDPR a v obecné části důvodové zprávy nebo odůvodnění adresovat možná rizika při zpracování osobních údajů a zvolené prostředky k jejich minimalisaci. Doporučený postup při zpracování zhodnocení dopadů na ochranu osobních údajů naleznete na stránkách ÚOOÚ. K tomu můžete konsultovat pověřence pro ochranu osobních údajů ministerstva a případně doplnit o jeho doporučení obecnou část důvodové zprávy nebo odůvodnění. Týká se to zejména §§ 19, 124 sq. a 142.“

To se bohužel nestalo, a proto je DPIA nezbytné zcela přepracovat. Obecně lze říci, že DPIA je příliš povšechné, a proto je nutné ho připravit ve větším detailu. Tvrzení: „výdaj údajů z CRZ (podmíněn souhlasem subjektu údajů“ není doložen normativním textem a ani ho nelze považovat za souladný s unijní regulací.

A v neposlední řadě by DPIA mělo uvést, která unijní regulace na něj dopadá, zda GDPR či JHAD, protože to není triviální otázka. Část III – Zhodnocení slučitelnosti navrhované právní úpravy s předpisy Evropské unie, judikaturou soudních orgánů Evropské unie nebo obecnými právními zásadami práva Evropské unie – bez dalšího uvádí pouze obecné nařízení o ochraně osobních údajů, ale o JHAD mlčí. Přitom by důvodová zpráva měla tuto otázku diskutovat.

K jednotlivým ustanovením

3. V § 4 se písmeno f) zrušuje. **Tato připomínka je zásadní.**

Odůvodnění:

Ochrana osobních údajů je vždy relativní, tj. kontextová. Absolutní výčty typu: „jméno, příjmení, místo pobytu, datum narození, druh a číslo předloženého dokladu totožnosti a v případě právnické osoby název, adresa sídla a identifikační číslo osoby“ jsou proti tomuto konceptu.

4. V § 4 je písmeno h) nezbytné zcivilit. **Tato připomínka je zásadní.**

Odůvodnění:

PČR má být bezpečnostním sborem, nikoliv správním úřadem. Působností policie má být veřejný pořádek, působností samosprávy v přenesené působnosti má být vrchnostenská správa, tj. rozhodování o oprávněních a povinnostech.

5. V § 8 písm. e) bod 1 a na všech ostatních místech se slova „plně svéprávná zletilá fyzická osoba, která má místo pobytu na území České republiky“ nahrazují slovy „svéprávný tuzemec“.

Odůvodnění:

Předkladatelem navržené znění je krkolonné. Podle § 30 NOZ se svéprávnosti nabývá zletilostí. Je fakt, že podle § 37 NOZ může soud na žádost svéprávnost přiznat dospělému, ale je důvod, aby palné zbraně nesměli vlastnit svéprávní nezletilí?

6. V § 14 odst. 1 písm. e) a na všech ostatních místech se slova „vnitřní pořádek nebo bezpečnost“ nahrazují slovy „veřejný pořádek nebo národní bezpečnost“. **Tato připomínka je zásadní.**

Odůvodnění:

Kautely by měly mít jasný význam. Rizika pro veřejný mír jsou toliko dvě: ohrožení vnitřního pořádku, čemuž čelí policie, a ohrožení vnější bezpečnosti, čemuž čelí armáda. Tradiční termín pro první je „veřejný pořádek“, pro druhý „národní bezpečnost“.

7. Ustanovení § 14 odst. 2, §§ 19 a 20 je nezbytné přepracovat. **Tato připomínka je zásadní.**

Odůvodnění:

Opět jako v obecné části připomínek se zde jedná o arbitrárnost a nesrozumitelnost. Místo toho by bezúhonnost měla být vymezena jako trestní zachovalost, tj. absence záznamu v trestním rejstříku pro stanovené přestupky, přečiny a zločiny, zatímco spolehlivost jako diskrece správního úřadu s mezitímním a přezkoumatelným rozhodnutím, tj. dlouhodobý pobyt v nežádoucí oblasti, persona non grata nebo sankcionovaná osoba.

8. Ustanovení § 131 odst. 1 je nezbytné přepracovat. **Tato připomínka je zásadní.**

Odůvodnění:

Účel registru: „výkon státní správy a k plnění dalších úkolů podle tohoto nebo jiného zákona“ je příliš vágní a je nezbytné ho konkretisovat. DPIA slouží právě k tomu, aby se posoudilo, jak je konkrétní účel zpracování osobních údajů naplněn.

Praha 24. října 2022

 Vít Zvánovec
